

2022/2150(INI)

10.2.2023

LAUSUNTO

budjettivaliokunnalta

talous- ja raha-asioiden valiokunnalle

talouspolitiikan eurooppalaisesta ohjausjaksosta 2023
(2022/2150(INI))

Valmistelija (*): Petri Sarvamaa

(*): Valiokuntien yhteistyömenettely – työjärjestyksen 57 artikla

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Budjettivaliokunta pyytää asiasta vastaavaa talous- ja raha-asioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. korostaa unionin poikkeuksellisen epävarmoja taloudellisia ja sosiaalisia näkymiä ja toteaa, että ne johtuvat covid-19-pandemian pysyvistä vaikutuksista erityisesti terveydenhuollon ja koulutuksen aloilla, Venäjän Ukrainaa vastaan käymän rikollisen, laittoman ja perusteettoman sodan seurauksista, inflaatiosta sekä energia- ja elinkustannuskriisistä; korostaa NextGenerationEU-välineen roolia covid-kriisin vuoksi toteutetuissa nopeissa, koordinoituissa ja yhtenäisissä talouspoliittisissa toimissa ja sen myötävaikutusta pikaiseen ja oikeudenmukaiseen elpymiseen, koska reaalin BKT kasvoi 5,4 prosenttia vuonna 2021; pitää myönteisenä unionin työmarkkinoiden vakautta; korostaa työntekijöille suunnattujen kansallisten ohjelmien, joita tuetaan eurooppalaisella hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämisen tilapäisellä tukivälineellä (SURE), vakauttavaa vaikutusta erityisesti pandemian sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten lieventämisessä, inhimillisen pääoman säilyttämisessä yrityksissä ja yritysten toiminnan kasvattamisen helpottamisessa; kehottaa perustamaan pikaisesti pysyvän erityisvälineen yli monivuotisessa rahoituskehyksessä vahvistettujen enimmäismäärien, jotta voidaan parantaa unionin talousarvion valmiutta vastata nopeasti nykyisiin ja tuleviin kriiseihin ja niiden sosiaalisiin ja taloudellisiin vaikutuksiin sekä rahoittaa unionin uusia strategisia prioriteetteja; kehottaa komissiota varmistamaan, että tämä yhteinen väline voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön tehokkaasti ja nopeasti; odottaa komission tukevan yhteisömenetelmää tulevissa ehdotuksissaan ja toistaa, että minkä tahansa uuden välineen pitäisi kuulua budjettivallan käyttäjän vastuualueeseen; suhtautuu myönteisesti komission aikomukseen ehdottaa monivuotisen rahoituskehyn väliarvioinnin yhteydessä Euroopan suvereniteettirahastoa unionin strategisen riippumattomuuden varmistamiseksi ja riippuvuuden vähentämiseksi unionin ulkopuolisista maista keskeisillä aloilla; odottaa komission ehdottavan tätä rahastoa tavallista lainsäätämisympäristöstä noudattaen ja sisällyttävän sen täysimääräisesti monivuotiseen rahoituskehykseen, jolloin voidaan varmistaa parlamentin kattava valvonta, sekä monivuotisen rahoituskehyn enimmäismäärien mukauttamista uuden rahaston huomioon ottamiseksi;
2. pitää myönteisenä, että elpymis- ja palautumistukivälineellä myötävaikutetaan unionin taloudellisten ja sosiaalisten näkymien epävarmuuden lieventämiseen sekä oikeudenmukaiseen siirtymään, digitalisaatioon ja laajemmin kilpailukykyiseen, kestäväan ja vastustuskykyiseen unioniin, jossa kestävä kasvu sovitetaan yhteen sosiaalisten tavoitteiden ja ilmastotavoitteiden kanssa; vaatii elpymis- ja palautumistukivälinettä koskevan asetuksen RepowerEU-suunnitelmaa koskevan tarkistamisen nopeaa täytäntöönpanoa ja erityisesti uusiutuviin energialähteisiin ja energiatehokkuuteen kohdistuvien investointien nopeuttamista, jotta riippuvuutta fossiilisista polttoaineista voidaan vähentää niin nopeasti kuin mahdollista; korostaa, että elpymis- ja palautumissuunnitelmien onnistunut täytäntöönpano edellyttää myös asianmukaisten välitavoitteiden ja tavoitteiden saavuttamista ja erityisesti oikeusvaltioperiaatteen ja yleisen ehdollisuusjärjestelmän noudattamista; tähdentää, että

tätä olisi seurattava avoimesti ja perusteellisesti, eikä saavutuksista lipsumista pitäisi hyväksyä; korostaa, että on tärkeää noudattaa oikeusvaltioperiaatetta ja yleistä ehdollisuusjärjestelmää, koska unionin talousarvion suojeleminen on perustavanlaatuinen edellytys rahoituksen saamiseksi; toistaa, että jäsenvaltioilla on oltava käytössään tarvittavat seuranta-, tarkastus- ja täytäntöönpanomekanismit oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamisen varmistamiseksi ja unionin taloudellisen edun suojelemiseksi erityisesti petosten, korruption ja eturistiriitojen estämiseksi ja avoimuuden varmistamiseksi;

3. toteaa, että unionin talouteen kohdistuu stagflaation uhka vuonna 2023, koska reaalisen BKT:n kasvun odotetaan olevan vain 0,3 prosenttia vuonna 2023 ja inflaation 7 prosenttia; korostaa, että unionin heikot talousnäkyvät heikentävät sen kansainvälistä kilpailukykyä; korostaa, että on tärkeää jatkaa huomattavia, kohdennettuja ja hyvin koordinoituja investointeja kansallisella ja unionin tasolla taloudellisten ja sosiaalisten – ja näin ollen myös poliittisten – seurausten lieventämiseksi ja unionin kilpailukyvyyn kestävyuden parantamiseksi; korostaa, että suuri osa elpymis- ja palautumistukivälineen menestyksestä johtuu taloudellisen tuen mobilisoinnista jäsenvaltioiden toteuttamiin uudistuksiin ja investointeihin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanon vuoden 2023 eurooppalaisen ohjausjakson ytimeen, jotta voidaan hyödyntää välineen koko potentiaali laajojen ja kunnianhimoisten uudistusten ja investointien tukemisessa ja niiden näkyvyyden parantamisessa, millä myötävaikutetaan kestävä kehityksen tavoitteisiin sellaisilla aloilla kuin oikeusjärjestelmät, vihreä ja digitaalinen siirtymä, talous- ja liiketoimintaympäristö, digitalisaatio, terveydenhuolto, koulutus ja elinikäinen oppiminen, kulttuuri, työllisyys ja sosiaalihuolto; katsoo, että eurooppalaisen ohjausjakson tulevissa uudistuksissa olisi hyödynnettävä kokemuksia, joita on saatu NextGenerationEU-välineestä, elpymis- ja palautumistukivälineestä ja SURE-välineestä, erityisesti kun on kyse avoimemmista ja demokraattisemmista prosesseista sekä politiikkojen koordinoinnista ja yhteistoiminnallisista lähestymistavoista yhteisten painopisteiden vahvistamiseen;
4. katsoo, että vakaus- ja kasvusopimusta on tarkistettava oikeudenmukaisen, kestävä ja tulevaisuuteen suuntautuvan talouden edistämiseksi; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita uudistamaan kiireellisesti unionin talouden ohjausjärjestelmää hyvissä ajoin ennen yleisen poikkeuslausekkeen käytöstä poistamista, jotta voidaan edistää tehokkaasti oikeudenmukaista, osallistavaa ja kestävä kasvua, lisätä demokraattista vastuuvälittömyyttä ja välttää uusi velkakriisi; panee merkille komission linjaukset, jotka koskevat unionin talouden ohjausjärjestelmän yksinkertaistamista, jäsenvaltioiden julkisen talouden kehitysurien välisiä eroja, kattavamman velkakestävyysanalyysin käyttöä ja yleisiä poikkeuslausekkeitä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käsittelemään ohjausjärjestelmää tarkistettaessa jäsenvaltioiden unionin talousarvioon maksamia bruttokansantuloon perustuvia rahoitusosuuksia samalla tavoin kuin kansallisia investointisitoumuksia, koska unionin talousarviosta osoitetulla tuella katetaan strategisia, kohdennettuja ja kasvua lisääviä investointeja ja siihen sisältyy alhaisempi inflaatiopaine kuin kansallisiin finanssipoliittisiin elvytysohjelmiin; korostaa, että parlamentin olisi osallistuttava kattavasti talouden ohjausjärjestelmän uudistamiseen sekä talouden ohjausjärjestelmän tulevaan toimeenpanoon unionissa, mukaan lukien rahoitusvälineiden perustaminen ja hallinnointi;

5. on huolissaan edellä mainittujen kriisien taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista unionin talousarvioon ja jäsenvaltioiden talousarvioihin; korostaa, että kriisitoimet ovat saaneet jäsenvaltiot toteuttamaan tarvittavia laajamittaisia taloudellisia ja sosiaalisia toimenpiteitä; korostaa kyseisten toimenpiteiden pitkän aikavälin vaikutusta talouden kestävyYTEEN ja katsoo, että ajan mittaan talousarvioiden olisi voitava jälleen olla kestäväällä pohjalla; korostaa, että kansallisilla talousarvioilla on oltava avainasema vihreän siirtymän rahoittamisessa ja että on tärkeää estää verotulojen kuihtuminen; muistuttaa, että jäsenvaltioiden välillä on huomattavia eroja, kun on kyse niiden käytettävissä olevasta finanssipoliittisesta liikkumavarasta; toteaa, että tämä tilanne aiheuttaa riskin siitä, että erot jäsenvaltioiden välillä kasvavat ja sisämarkkinoille aiheutuu mahdollisia häiriöitä, kun energiakriisi jatkuu ja kehittyy; korostaa, että unionin talousarvion kautta toimimalla lievennetään tätä riskiä; kehottaa tässä yhteydessä kaikkia toimijoita käyttämään tehokkaasti unionin talousarviota ja sen liikkumavaraa, muun muassa käyttämällä kaikkia elpymis- ja palautumistukivälineen käytettävissä olevia resursseja ja laajemmin tarkasteltuna ottamalla oppia elpymis- ja palautumistukivälineestä, sen myönteisestä vaikutuksesta eurooppalaiseen talouteen ja sen potentiaalista varmistaa, että kaikilla jäsenvaltioilla on finanssipoliittista liikkumavaraa, joka mahdollistaa finanssipolitiikan sääntöjen puitteissa riittävän suuret strategiset julkiset investoinnit, myös oikeudenmukaisen siirtymän nopeuttamiseksi, niin että samalla säilytetään reilu kilpailu;
6. muistuttaa, että NextGenerationEU-välineen finanssipoliittisten elvytystoimien nopeaa ja oikea-aikaista käyttöönottoa tuetaan laskemalla liikkeeseen joukkovelkakirjoja; toteaa ja pitää myönteisenä, että komissio on vakaasti ja menestyksekkäästi jakanut yhteensä 170,8 miljardia euroa pitkän aikavälin rahoituksena ohjelman alusta lähtien yhä haastavammasta markkinatilanteesta huolimatta; korostaa, että NextGenerationEU-väline tekee unionista yhden Euroopan suurimmista joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskijoista ja se voi siten osaltaan lieventää unionin pääomamarkkinoiden tämänhetkistä epävakautta; toteaa, että Ukrainalle kohdennettavan makrotaloudellinen rahoitusapu plus -välineen rahoittaminen vahvistaa tätä roolia entisestään; on kuitenkin huolissaan unionin kasvavien velkojen takaisinmaksuvelvoitteiden mahdollisesta vaikutuksesta, jos niistä ei huolehdita asianmukaisesti; katsoo, että uudet omat varat ovat olennaisia velkojen takaisinmaksamiseksi, jotta unionin politiikkojen ja talousarvion eheys voidaan varmistaa ja jotta sen lainanotto-kyky on täysin kestävä; korostaa, että unionin talousarvion, politiikkojen ja rahoituskapasiteetin eheyden varmistaminen sekä investoijien luottamuksen säilyttäminen unioniin valtion kaltaisena liikkeeseenlaskijana edellyttää selkeää järjestelyä velan takaisinmaksamiseksi; kehottaa tämän vuoksi jäsenvaltioita nopeuttamaan neuvotteluja, jotka koskevat ehdotusta omien varojen järjestelmästä annettavaksi päätökseksi, unionin päästökauppajärjestelmän, hiilirajamekanismin ja monikansallisten yritysten vähimmäisverotuksesta tehdyn Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön / G20-maiden osallistavan BEPS-toimenpiteiden täytäntöönpanokehityksen ensimmäisen pilarin perusteella; kehottaa komissiota ja neuvostoa noudattamaan tiukasti uusien omien varojen käyttöönoton aikataulua, joka sisältyy talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta, talousarvioyhteistyöstä ja moitteettomasta varainhoidosta tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa sovittuun oikeudellisesti sitovaan etenemissuunnitelmaan; kehottaa komissiota tekemään ehdotuksen uusien omien varojen toisesta korista viimeistään vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä, jotta NextGenerationEU-välineen velka voidaan jälleenrahoittaa aiheuttamatta haittaa tuleville ohjelmille.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	9.2.2023
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 28 -: 2 0: 4
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Rasmus Andresen, Pietro Bartolo, Olivier Chastel, Andor Deli, Pascal Durand, José Manuel Fernandes, Eider Gardiazabal Rubial, Matteo Gazzini, Alexandra Geese, Vlad Gheorghe, Valentino Grant, Francisco Guerreiro, Valérie Hayer, Niclas Herbst, Hervé Juvin, Moritz Körner, Pierre Larrouturnou, Camilla Laureti, Janusz Lewandowski, Margarida Marques, Siegfried Mureşan, Dimitrios Papadimoulis, Bogdan Rzońca, Nils Ušakovs, Rainer Wieland
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Anna-Michelle Asimakopoulou, Jonás Fernández, Fabienne Keller, Eva Maria Poptcheva, Monika Vana
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Asim Ademov, Alexander Bernhuber, Alicia Homs Ginell, Ivan Štefanec

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

28	+
PPE	Asim Ademov, Anna-Michelle Asimakopoulou, Alexander Bernhuber, José Manuel Fernandes, Niclas Herbst, Janusz Lewandowski, Siegfried Mureşan, Ivan Štefanec, Rainer Wieland
Renew	Olivier Chastel, Vlad Gheorghe, Valérie Hayer, Fabienne Keller, Eva Maria Poptcheva
S&D	Pietro Bartolo, Pascal Durand, Jonás Fernández, Eider Gardiazabal Rubial, Alicia Homs Ginel, Pierre Larrourou, Camilla Laureti, Margarida Marques, Nils Ušakovs
The Left	Dimitrios Papadimoulis
Verts/ALE	Rasmus Andresen, Alexandra Geese, Francisco Guerreiro, Monika Vana

2	-
NI	Andor Deli, Hervé Juvin

4	0
ECR	Bogdan Rzońca
ID	Matteo Gazzini, Valentino Grant
Renew	Moritz Körner

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää